

Dosarul nr. 2ra-859/23
2-22059949-01-2ra-21062023

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. L. Turculeț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. N. Bondarenco, E. Dvurecenschii, S. Pilipenco)

ÎNCHEIERE

15 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ana Zberea, reprezentată de avocatul Lilian Prutean,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Scobiola împotriva Anei Zberea cu privire la desfacerea căsătoriei,

împotriva deciziei din 30 martie 2023 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Ana Zberea, reprezentată de avocatul Lilian Prutean și menținută hotărârea din 30 noiembrie 2022 a Judecătoria Cahul, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 29 aprilie 2022, Victor Scobiola, reprezentat de avocatul Ion Sandu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Zberea cu privire la desfacerea căsătoriei (f. d. 3-4).

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Victor Scobiola, reprezentat de avocatul Ion Sandu a indicat că la 14 februarie 2015, a fost încheiată căsătoria între el și pârâta Ana Zberea, fiind prima căsătorie pentru ambii soți, în care s-a născut copilul XXXXX, la XXXXX.

Pe parcursul ultimilor ani de căsătorie, relația dintre soți a eșuat, fiind plină de neînțelegeri.

A comunicat că, la momentul actual, nu mai locuiesc împreună, nu mai întreținut relații de familie și conviețuirea ulterioară a soților este imposibilă.

Astfel, a considerat că păstrarea în continuare a familiei nu mai este posibilă. Toate încercările de a restabili relațiile de familie nu au dus la nici un rezultat pozitiv și au cauzat doar certuri.

A precizat că nu există motive pentru a acorda termen de împăcare, deoarece astfel de încercări au fost făcute și au eșuat.

Totodată, reclamantul a menționat că în familia lor principiile sprijinului reciproc și a soluționării pe cale amiabilă a problemelor vieții familiale nu se mai respectă, prin aceasta cauzându-i suferințe psihice și fizice.

În situația dată, a considerat oportună desfacerea căsătoriei încheiată la 14 februarie 2015.

De asemenea, a evidențiat că, la moment, nu există litigii cu privire la educarea copiilor sau partajul averii.

În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 37 din Codul familie, art. 166 din Codul de procedură civilă.

Reclamantul a solicitat desfacerea căsătoriei încheiată la 14 februarie 2015, între el și Ana Zberea.

Prin hotărârea din 10 iunie 2022 a Judecătoria Cahul, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Victor Scobiola, reprezentat de avocatul Ion Sandu.

A fost desfăcută căsătoria încheiată între Victor Scobiola și Ana Zberea, înregistrată la OSC sectorul Centru, mun. Chișinău la 14 februarie 2015, act de căsătorie nr. 51 din 14 februarie 2015.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de divorț la Agenția Servicii Publice s-a încasat de la solicitanți în beneficul statului taxa de stat în mărime de 1 000 % din unitatea convențională stabilită, ce constituie suma de 200 lei (f. d. 26, 31-32).

Prin decizia din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de Ana Zberea, reprezentată de avocatul Lilian Prutean, casată integral hotărârea din 10 iunie 2022 a Judecătoria Cahul, sediul Central, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Cahul, în alt complet de judecată (f. d. 63, 64-71).

La 28 noiembrie 2022, Ana Zberea, reprezentată de avocatul Lilian Prutean a depus cerere reconvențională împotriva lui Victor Scobiola, prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, desfacerea căsătoriei încheiată între ea și Victor Scobiola, la 14 februarie 2015, cu nr. 51 de OSC sectorul Centru mun. Chișinău, stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, încasarea pensiei pentru întreținere a copilului minor în mărime de 1/4 din toate veniturile și încasarea din contul lui Victor Scobiola a taxei pentru eliberarea certificatului de divorț (f. d. 84-88).

Prin încheierea protocolară din 30 noiembrie 2022 a Judecătoria Cahul, sediul Central, a fost restituită cererea reconvențională depusă de Ana Zberea, reprezentată de avocatul Lilian Prutean, din motiv că nu se încadrează în prevederile art. 173 din Codul de procedură civilă. Totodată, chiar dacă cauzele sunt conexe nu s-a stabilit faptul că judecarea simultană va duce la soluționarea rapidă și justă a litigiului cu care a fost sesizată instanța inițial, or persoana dispune de posibilitatea de a depune cererea în condiții generale (f. d. 90-91).

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2022 a Judecătoria Cahul, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Victor Scobiola.

A fost desfăcută căsătoria dintre Victor Scobiola și Ana Zberea încheiată la 14 februarie 2015 cu nr. 51 de OSC sectorul Centru mun. Chișinău (f. d. 92, 94-95).

Prin decizia din 30 martie 2023 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de Ana Zberea, reprezentată de avocatul Lilian Prutean și menținută hotărârea din 30 noiembrie 2022 a Judecătoria Cahul, sediul Central (f. d. 124, 125-132).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de fond și instanța de apel au constatat că potrivit certificatului de căsătorie CS-V 1690529, la 14 februarie 2015, a fost încheiată căsătoria între Victor Scobiola și Ana Zberea înregistrată și trecută

în registrul actelor de stare civilă cu nr. 51 de către Serviciul stare civilă Centru, mun. Chișinău (f. d. 5).

Din căsătorie, la XXXXX, s-a născut copilul minor XXXXX (f. d. 6).

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că viața în comun a eșuat, părțile nu locuiesc împreună și nu doresc păstrarea familiei, așa cum lipsesc principiile sprijinului reciproc și soluționării pe cale amiabilă a tuturor problemelor vieții familiale, incompatibilitatea caracterelor și viziunile contrare asupra modului și principiilor de conviețuire.

Având în vedere că conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare sunt imposibile, precum și faptul că căsătoria nu corespunde principiilor de bază ale familiei stipulate în art. 2 alin. (3) din Codul familiei, instanța de fond și instanța de apel au conchis temeinicia cerinței reclamantului privind desfacerea căsătoriei încheiate la 14 februarie 2015 între Victor Scobiola și Ana Zberea, înregistrată și trecută în registrul actelor de stare civilă cu nr. 51 de către Serviciul stare civilă Centru, mun. Chișinău.

Într-o altă ordine de idei, instanța de apel a reținut că apelanta a invocat faptul lipsei citării legale, în contextul în care potrivit informației prezentate din baza de stat SIC „Acces Web” a IP „Agenția Servicii Publice”, din care rezultă că începând cu anul 2020 reședința temporară a pârâtei Ana Zberea este în mun. XXXXX, str. XXXXX, bl. X, ap. X, în acest sens făcându-se referire la constatările anterioare din decizia din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul.

Instanța de apel a constatat că materialele cauzei atestă că Ana Zberea a fost citată corespunzător, având în vedere că potrivit răspunsului IP „Agenția Servicii Publice” din 28 aprilie 2022 la interpelarea adresată, domiciliul cet. Ana Zberea se află pe adresa raionul XXXXX, sat. XXXXX din 30 ianuarie 2007. Pe perioada 25 iulie 2020 – 25 iulie 2022, reședința temporară a acesteia se află pe adresa mun. XXXXX, str. XXXXX, bl. X, ap. X.

În scrisoare de expediere a actului judecătoresc din 08 noiembrie 2022 figurează adresa de domiciliu a pârâtei, și anume, raionul XXXXX, sat. XXXXX.

Prin urmare, instanța de judecată a citat corespunzător pârâta Ana Zberea pentru ședința de judecată din 30 noiembrie 2022, or la acea dată, pârâta nu își mai avea reședința temporară pe adresa mun. XXXXX, str. XXXXX, bl. X, ap. X.

De asemenea, instanța de apel a menționat că apelanta invocând lipsa citării legale, la 28 noiembrie 2022, prin intermediul avocatului Lilian Prutean a depus cerere reconvențională, prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, desfacerea căsătoriei încheiată la 14 februarie 2015 între ea și Victor Scobiola, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și încasarea taxei pentru eliberarea certificatului de divorț.

Cu referire la alegația apelantei precum că instanța de fond a încălcat normele privind competența jurisdicțională, instanța de apel a evidențiat că competența jurisdicțională a fost stabilită prin prisma informațiilor obținute de la IP „Agenția Servicii Publice”.

Mai mult, la momentul inițierii acțiunii pârâta a recepționat corespondența pe adresa în raionul XXXXX, sat. XXXXX și conform datelor anexate la materialele cauzei domiciliul Anei Zberea se află pe adresa raionul XXXXX, sat. XXXXX din 30 ianuarie 2007. Iar în perioada 25 iulie 2020 – 25 iulie 2022, reședința temporară a acesteia se află pe adresa mun. XXXXX, str. XXXXX, bl. X, ap. X.

Instanța de apel a considerat că se prezintă a fi nejustificate argumentele apelantei referitor la încălcările procedurale manifestate prin restituirea cererii reconvenționale, or prin încheierea protocolară din 30 noiembrie 2022, cererea reconvențională a fost restituită, din motiv că aceasta nu se încadrează în prevederile art. 173 din Codul de procedură civilă, deși cauzele sunt conexe, nu s-a stabilit faptul că judecarea simultană va duce la soluționarea rapidă și justă a litigiului cu care a fost sesizată instanța inițial. Mai mult, apelanta dispune de dreptul și posibilitatea de a depune o acțiune separată cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și stabilirea pensiei de întreținere a acestuia în procedură generală.

La 30 mai 2023, Ana Zberea, reprezentată de avocatul Lilian Prutean a declarat recurs împotriva deciziei din 30 martie 2023 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond conform competenței jurisdicționale (f. d. 139-140).

În motivarea recursului, recurenta Ana Zberea, reprezentată de avocatul Lilian Prutean a indicat că prin decizia Curții de Apel Cahul nr. 2-22059949-05-2a-30082022, s-a stabilit că adresa ei de domiciliu este în mun. XXXXX, str. XXXXX, bl. X, ap. X.

Având în vedere prevederile art. 38 alin. (1) din Codul de procedură civilă, a considerat că prin examinarea cauzei de către Judecătoria Cahul, sediul Central, deși dânsa, care are calitatea procesuală de pârâtă, deține domiciliu în mun. XXXXX, au fost încălcate normele de competență jurisdicțională.

Cu referire la prevederile art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a menționat că la dosar este anexat un extras din baza de stat SIC „Acces Web” a IP „Agenția Servicii Publice”, din care rezultă că începând cu anul 2020 reședința ei temporară este în mun. XXXXX, str. XXXXX, bl. X, ap. X.

Totodată în decizia nr. 2-22059949-05-2a30082022 din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, s-a stabilit că instanța de fond a citat pârâta Ana Zberea pentru ședința de judecată din 10 iunie 2022 la o altă adresă decât cea la care locuiește, încălcând astfel normele de procedură care instituie obligația instanței de judecată de a înștiința părțile despre locul, data și ora ședinței, cât și de a comunica actele de procedură, la locul de trai (domiciliu/reședință) sau, după caz, locul de muncă a persoanei.

Astfel, instanța de fond, examinând cauza civilă fără a deține competența jurisdicțională și cu restituirea cererii reconvenționale depuse de ea, a încălcat normele materiale și procedurale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 30 martie 2023 a Curții de Apel Cahul, la 07 iunie 2023, a fost expediată în adresa părților, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc anexată la actele cauzei (f. d. 133), însă, careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă, lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 30 mai 2023, în termenul legal.

La 24 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice, Victor Scobiola, reprezentat de avocatul Ion Sandu a depus referință, solicitând considerarea recursului declarat de Ana Zberea, reprezentată de avocatul Lilian Prutean, ca fiind inadmisibil (f. d. 144-146).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului declarat de Ana Zberea, reprezentată de avocatul Lilian Prutean împotriva deciziei din 30 martie 2023 a Curții de Apel Cahul, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ana Zberea, reprezentată de avocatul Lilian Prutean, este inadmisibil, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Ana Zbera, reprezentată de avocatul Lilian Prutean, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Ana Zbera, reprezentată de avocatul Lilian Prutean ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ana Zberea, reprezentată de avocatul Lilian Prutean împotriva deciziei din 30 martie 2023 a Curții de Apel Cahul. Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni